

Брюксел, 22.4.2020 г.
COM(2020) 163 final

2020/0065 (COD)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно предоставяне на макрофинансова помощ на партньорите, обхванати от политиките за разширяване и съседство, в контекста на кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19

{SWD(2020) 63 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

Пандемията от COVID-19 вече се разпространи навсякъде по света. Повече от 2 милиона души бяха заразени, а почти 140 000 с потвърдена зараза впоследствие починаха (по данни на СЗО от 17 април). Първоначалният отговор се съсредоточи върху спасяването на човешки живот в целия свят, като бяха предприети различни мерки за ограничаване на разпространението на вируса и укрепване на системите за здравеопазване. Обществата и икономиките спряха от тези мерки, но няма място за избор между спасяването на човешки живот и работните места. Напротив, овладяването на вируса е предварително условие за устойчиво развитие, било то икономическо или социално.

Също така бързо се въвеждат мерки за ограничаване на икономическите последици от кризата. Независимо от тези мерки, заедно с въздействието на глобалната рецесия и сериозното напрежение на финансовите пазари, в повечето, ако не и във всички партньори, обхванати от политиките на разширяване и съседство през тази година ще настъпи рецесия. Въпреки че причината за кризата е еднаква във всички тях, нейната продължителност и тежест може да се различават, което отразява тяхната икономическа структура, както и способността им да предприемат ефективни мерки за противодействие. Заедно със срива в търговията и принципната промяна в избягването на риска в ущърб на нововъзникващите пазари, рецесията оказва силен натиск върху техния платежен баланс (ПБ). В зависимост от разпространението на вируса, както и от икономическите последици от него, налице е също ясен и непосредствен риск, свързан със социалната стабилност и сигурност, с възможни странични ефекти в региона и извън него.

В този контекст Европейската комисия предлага да бъде използвана макрофинансова помощ (МФП) за подпомагане на десет съседни партньори в контекста на кризата с COVID-19.

МФП е част от инструментариума на ЕС за реагиране при външни кризи. Той се използва за справяне с кризисни ситуации на платежния баланс в комбинация със споразумение с МВФ за предоставяне на помощ, което подлежи на договорена програма за икономически реформи. В настоящата извънредна ситуация Комисията предлага **програми за МФП също за партньори, които се ползват от спешно финансиране от МВФ**, което не е обвързано с предходни действия и/или определени условия, например чрез Инструмента за бързо финансиране (ИБФ). Следователно тези „кризисни програми за МФП“ ще бъдат **по-кратки по продължителност** (12 месеца вместо 2,5 години) и ще включват само **две плащания**. Първото плащане ще бъде извършено възможно най-скоро след приемането на решението за МФП и след сключването на съответното споразумение за меморандум за разбирателство с всеки бенефициер. **Второто плащане ще бъде извършено, след като бъдат спазени условията**, които ще бъдат подробно описани в меморандумите за разбирателство. Както при всяка МФП, тези условия са специфични за всеки партньор, така че да се гарантира тяхната пълна адекватност в рамките на инструмента за МФП, с цел: да се укрепят макроикономическата стабилност и едновременно с това да се подобри цялостното макроикономическо управление, да се заздравят икономическото управление и прозрачността и да се подобрят условията за възобновен устойчив

растеж. Освен това условията ще трябва да бъдат формулирани по такъв начин, че да е възможно да се изпълняват, като се имат предвид по-краткият период и контекстът на продължаващата пандемия.

Европейската комисия представя на Европейския парламент и на Съвета предложение за **предоставяне на МФП на десет партньори от общо 3 милиарда евро**. Помощта ще бъде под формата на средносрочни заеми.

Целта на предложената МФП от ЕС е да се помогне на партньорите да покрият част от неотложните си нужди от външно финансиране в контекста на изпълняваните понастоящем програми на МВФ, като по този начин намалят краткосрочната уязвимост на платежния си баланс, предизвикана от кризата с COVID-19. Предложената помощ ще подпомогне външната стабилизация и по този начин ще осигури на органите възможности да предприемат мерки на политиката за противодействие на икономическите последици от кризата с COVID-19, като същевременно се насърчи провеждането на реформи, предназначени да подобрят макроикономическото управление, икономическото управление, прозрачността и условията за възстановяване на устойчив растеж.

Предложената МФП е съобразена с целите на стратегиите на ЕС за разширяване и съседство. Това би било сигнал за партньорите в региона, че ЕС е готов да ги подкрепя в тези времена на безпрецедентна криза. В този контекст Комисията счита, че са изпълнени политическите и икономическите предпоставки за предоставяне на макрофинансова помощ в предложения размер и естество.

Предложената МФП обхваща Република Албания, Босна и Херцеговина, Грузия, Хашемитското кралство Йордания, Косово*, Република Молдова, Черна гора, Република Северна Македония, Република Тунис и Украйна. Ситуацията обаче продължава да се променя, а кризата с COVID-19 се превръща във все по-голямо предизвикателство и в други държави. МФП остава достъпна и за други държави, които отговарят на условията, в случай на затруднения, свързани с платежния баланс, които могат да възникнат на по-късен етап. Комисията ще организира също дебат относно обхвата на инструмента за МФП и начина, по който той взаимодейства с други външни политики на ЕС.

Размерът на МФП се основава на предварителна оценка на остатъчните нужди от външно финансиране на партньорите и отчита способността им да се финансират със собствени ресурси, по-специално международните резерви, с които разполагат, както и ресурсите, предоставени от МВФ и Световната банка. При определянето на размера на помощта се отчитат също нуждата да се осигури справедливо разпределение на тежестта между ЕС и други донори, както и вече съществуващата намеса на ЕС чрез другите инструменти на ЕС за външно финансиране и добавената стойност на цялостното участие на ЕС.

Партньори, обхванати от процеса на разширяване

Албания е особено уязвима по отношение на икономическите последици от пандемията поради тесните си икономически връзки с някои силно засегнати

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

държави — членки на ЕС, значението на туризма и големите нужди от рефинансиране. Ограниченият капацитет на здравеопазването и щетите от земетресението през ноември 2019 г., които вече изчерпиха ограниченото налично фискално пространство, влошават положението. Въпреки това правителството бързо прие мерки за подкрепа на икономиката от около 2 % от БВП в полза на засегнатите предприятия и домакинства, както и за здравеопазването. Съгласно преразгледания бюджет дефицитът се очаква да достигне 4 % от БВП, а държавният дълг би могъл да нарасне до над 69 % от БВП през 2020 г., въпреки че това изглежда оптимистично. Според прогнозите на международните институции реалният БВП ще спадне с около 5 % тази година. В допълнение към бюджетния дефицит правителството трябва да рефинансира погасяване на външния дълг в размер на 545 милиона евро (3,8 % от БВП). Първоначално беше планирано то да бъде частично покрито чрез емитиране на 500—600 милиона евро еврооблигации, но при сегашните условия перспективите за пласирането на такава голяма сума на пазара изглеждат много несигурни. Недостигът на финансиране след подкрепата, получена по линия на ИБФ от МВФ, заемите от Световната банка и безвъзмездните средства от Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП) на ЕС, би могъл да достигне 2,5 % от БВП или около 350 милиона евро. В този контекст е оправдано отпускането на МФП в размер на 180 милиона евро.

В Босна и Херцеговина избухването на пандемията от COVID-19 рязко изостри настъпилото преди това икономическо забавяне, като засяга по-специално транспорта и туризма, както и паричните преводи от работници в чужбина, които представляват около 5 % от БВП и осигуряват важен спасителен пояс, по-специално за домакинствата с по-ниски доходи. Според последните прогнози за 2020 г. очаква се спад на икономическата активност с около 10 %, с рязко нарастване на безработицата. Въпреки стабилния номинален дефицит в бюджета, капацитетът на страната да създаде в кратки срокове необходимото бюджетно пространство е много ограничен. Босненските органи вече поискаха спешно финансиране от МВФ в размер до 330 милиона евро (близо 2 % от БВП). Забавянето на икономиката ще доведе до голям спад на приходите и рязко увеличаване на трансферите, което ще доведе до силно нарастване на нуждите от финансиране. Настоящите оценки показват остатъчен недостиг на финансиране в размер на около 500 милиона евро (2,8 % от БВП) през 2020 г. след получаването на средства от МВФ (до 330 милиона евро, близо 2 % от БВП) и Световната банка (около 20 милиона евро или 0,1 % от БВП). Поради слабия кредитен рейтинг на страната достъпът до международните финансови пазари е много ограничен, а финансовите пазари на страната са твърде недоразвити, за да могат да посрещнат тези оставащи нужди от финансиране. В този контекст е оправдано отпускането на МФП в размер на 250 милиона евро.

Избухналата пандемия от COVID-19 и предизвиканото от нея спиране на търговските и финансови потоци оказват драстично въздействие върху икономиката на Косово. Паричните преводи, които представляват повече от 10 % от БВП, финансират значителна част от частното потребление, а износьт на услуги за диаспората (главно туризъм) смекчава много големия търговски дефицит (над 40 % от БВП). Допълнителна уязвимост на косовската икономика е крехкият частен сектор, доминиран от микропредприятия с ограничени ликвидни буфери. В този контекст през 2020 г. се очаква реалният БВП да намалее с около 5 %. Въпреки стабилния номинален дефицит в бюджета през 2019 г. фискалното пространство е много ограничено. Косово няма достъп до международните финансови пазари (поради липсата на кредитен рейтинг), почти две трети от общия му дълг се държи от тясна инвеститорска база, като Доверителният пенсионен фонд на Косово и централната банка държат съответно

около 38 % и 23 % от общия дълг. Съчетанието между резкия спад на публичните приходи и големите основни плащания, както и антикризисните мерки представляват сериозен риск за ликвидността. МВФ прогнозира в периода април-юни държавните приходи да спаднат с 50—60 % в сравнение със същия период на предходната година, а служебното правителство одобри спешен пакет от мерки в размер на 180 милиона евро. Очаква се банковото салдо на публичните администрации, което вече е паднало под законово определените 4,5 % от БВП, да намалее с още 2,5 % от БВП през 2020 г. Косово поиска и на 10 април управителният съвет на МВФ одобри спешна помощ за осигуряване на ликвидност в размер на 51,6 милиона евро чрез ИБФ. Според настоящите прогнози остатъчният недостиг на финансиране се изчислява на около 210 милиона евро. В този контекст е оправдано отпускането на МФП в размер на 100 милиона евро.

Черна гора е изложена в особено голяма степен на икономическите последици от пандемията поради изключително силната си зависимост от сектора на туризма, както и големите си нужди от външно финансиране. През 2020 г. Черна гора е изправена пред дълбока рецесия, като международните институции предвиждат до 9 % действително свиване на икономиката. Туризмът, който е един от най-засегнатите сектори, представлява повече от 20 % от БВП и е основен източник на чужда валута, заетост и данъчни приходи. Мерките за задържане на разпространението на коронавируса обаче спряха туризма и пътуванията в момент, в който тези дейности щяха да навлязат в активния сезон. Въпреки ограниченото фискално пространство правителството бързо прие мерки за подкрепа, равняващи се на около 2 % от БВП, за да помогне на икономиката да се справи с последиците от пандемията. Мерките включват по-специално отложени плащания на данъци и вноски за социално осигуряване, мораториум върху погасяванията на заеми и плащанията за наем на имоти, собственост на държавата, както и субсидиите за предприятията и работниците. Според предварителните оценки на Министерството на финансите бюджетният дефицит ще надвиши 7 % от БВП, а публичният дълг ще нарасне с още 2,6 процентни пункта до 82 % от БВП през 2020 г., което е най-големият дефицит в региона. Недостигът на финансиране след отпускането на заеми от МВФ и Световната банка и на безвъзмездни средства от ЕС би могъл да достигне около 120 милиона евро. В този контекст е оправдано отпускането на МФП в размер на 60 милиона евро.

В Северна Македония функционирането на икономиката е силно нарушено, тъй като продължителните социални ограничения оказват сериозно въздействие върху производството и заетостта. Външната търговия също е засегната силно. Настоящите прогнози сочат спад на реалния БВП с около 4 % през 2020 г. Правителството своевременно предприе смели мерки за подпомагане на ликвидността на МСП и заетостта през април и май в най-засегнатите сектори. Бюджетното пространство за посрещане на социално-икономическите последици от кризата обаче е ограничено. При най-благоприятния сценарий правителството очаква намаление на приходите с 20 % през 2020 г. спрямо първоначалния бюджет и планира да преразпредели разходи, без да повиши тавана. Въз основа на БВП през 2019 г. това ще означава дефицит от около 8 %. Очаква се значително намаляване на частните трансфери от чужбина, включително паричните преводи на работници, както и на входящите потоци от преки чуждестранни инвестиции, което понижава резервите. Освен това през 2020—2021 г. правителството, както и публичните предприятия, са изправени пред сериозни вътрешни и външни нужди от рефинансиране от общо 1,65 милиарда евро (около 7,3 % от БВП за 2019 г. за всяка от двете години). Това включва погасяване на 500 милиона евро еврооблигации от 2014 г., на част от еврооблигации от

2015 г. и гаранцията от Световната банка за 2013 г., основана на политиката, както и изплащане на големи чуждестранни търговски заеми на публичното предприятие за държавни пътища, което е натоварено със строежа на основната пътна транспортна инфраструктура. Правителството поиска помощ от МВФ чрез ИБФ, която възлиза на 177 милиона евро, както и заем от Световната банка. Според настоящите оценки след отпускането на безвъзмездни средства от МВФ, Световната банка и ЕС ще остане недостиг на финансиране от 330 милиона евро. В този контекст е оправдано отпускането на МФП в размер на 160 милиона евро.

Източно съседство

През тази година в Грузия ще настъпи дълбока рецесия на фона на нарастващите нужди от финансиране. Икономиката на Грузия е силно засегната от кризата с коронавируса. Последните оценки, вземащи предвид последиците от вируса, показват свиване на икономиката с около 4 % през 2020 г. Поради разходите, свързани с мерките за смекчаване на последиците от кризата, увеличените разходи за здравеопазване и по-малките приходи, се очаква през 2020 г. бюджетният дефицит да нарасне до около 8 % от БВП. Платежният баланс на Грузия също ще се влоши поради по-малките приходи от износ на услуги (особено от туризма), по-слабите входящи потоци от парични преводи, вероятния по-малък приток на ПЧИ и изтичането на капитали. Според неокончателните оценки на МВФ недостигът на външно финансиране ще бъде около 1,6 милиарда щатски долара през 2020—2021 г. и Грузия ще има нужда от помощ от своите международни партньори, за да покрие този недостиг. На 14 април органите сключиха с МВФ споразумение на работно равнище, в което се предвижда увеличение на настоящата (почти изцяло изплатена) програма за Разширения фонд за финансиране (РФФ) с около 375 милиона щатски долара, от които 308 милиона щатски долара ще бъдат изплатени през 2020 г. В момента се водят преговори със Световната банка, Африканската банка за развитие (АБР), Френската агенция за развитие (AFD), Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) и ЕИБ за увеличаване на техните заеми, основани на политиката. В Грузия се изпълнява програма за МФП, чийто последен транш от 25 милиона евро се очаква да бъде изплатен през второто тримесечие на 2020 г. в зависимост от изпълнението на договорените политически условия, повечето от които вече са спазени. Като цяло въз основа на текущата информация остават да бъдат намерени около 900 милиона щатски долара от прогнозирания недостиг на финансиране за тази година. Предвид добрите перспективи за принос и от други кредитори е оправдана нова програма за МФП в размер на 150 милиона евро.

Въздействието на мерките за спиране на разпространението на COVID-19 и последиците от световната рецесия ще се отразят силно върху икономиката на Република Молдова (по-нататък „Молдова“) през 2020 г. Основните канали за предаване на кризата са паричните преводи (които представляват 15 % от БВП в Молдова) и търговията с държавите, засегнати от кризата, по-специално държавите — членки на ЕС. Очаква се през 2020 г. икономиката на Молдова да изпадне в рецесия, а платежният баланс и публичните финанси да бъдат подложени на силен натиск вследствие на кризата. Според неокончателните оценки недостигът на външно финансиране ще бъде 800 милиона щатски долара (около 7 % от БВП) през 2020 г., а недостигът на финансови средства в бюджета се изчислява на 10,5 MDL (около 550 милиона щатски долара). Молдова разполага с известни възможности за изпълнение на мерки на политиката, за да противодейства на сътресенията, тъй като през последните години както публичният дълг, така и международните резерви се развиваха положително благодарение на подкрепата от тригодишната програма на МВФ по

ЕФР/РКИ, но тези възможности са ограничени, включително времево. МВФ има готовност да предложи около 240 милиона щатски долара (220 милиона евро) спешна подкрепа за Молдова за смекчаването на икономическите последици от кризата, предизвикана от COVID-19. В Молдова се изпълнява програма за МФП, като вторият и третият транш от общо 70 милиона евро могат да бъдат изплатени, ако са изпълнени условията, преди срокът на действие на програмата да изтече през юли 2020 г. Освен това обявените кредити от Русия в размер на 200 милиона евро за 2020 г., предназначени първоначално за инвестиции в инфраструктура, биха могли да бъдат преразпределени за справяне с последиците от кризата. Предвид ограничения достъп до международните капиталови пазари обаче Молдова ще се нуждае от допълнителна помощ, за да покрие недостига на външно финансиране. В този контекст е оправдана нова програма за МФП от 100 милиона евро.

Тази година в Украйна макрофинансовата стабилност отново бе подложена на натиск, особено след внезапните промени в правителството, които съвпаднаха с избухването на пандемията от коронавирус. В средата на март условията на финансовия пазар рязко се влошиха, когато доходността на държавните еврооблигации се увеличи почти тройно, преди да се стабилизира на около 8 %, от 4,4 % в края на януари. Отрицателният ефект върху доверието, подхранван от очакванията за сериозно свиване (за него прогнозите варират от 4 % до 9 % през 2020 г.), доведе до повишено търсене на чуждестранна валута. През втората половина на март националната банка на Украйна трябваше да продаде равностойността на 2,2 милиарда щатски долара, като по този начин намали официалните си международни резерви с повече от 8 % от 27 милиарда щатски долара в края на февруари 2020 г. В преразгледания бюджет за 2020 г., приет от парламента на 13 април, се предвижда фонд във връзка с коронавируса на стойност 2,5 милиарда евро за незабавни мерки, с които да се противодейства на разпространението на COVID-19. С оглед на очакваното свиване на публичните финанси, причинено от рецесията, и допълнителните разходи, свързани с кризата, общият бюджетен дефицит за 2020 г. бе преразгледан на 7,5 % от БВП, което се равнява на 11 милиарда щатски долара. Докато част от бюджетния дефицит може да бъде финансирана на вътрешния пазар, правителството трябва също да плати 5 милиарда щатски долара по външния дълг с падеж през 2020 г. По оценки на МВФ общият недостиг на външно финансиране ще бъде около 12 милиарда щатски долара през 2020 г. В този контекст МВФ се съгласи да увеличи размера на своята неотдавна договорена тригодишна програма от 5,5 милиарда щатски долара на 10 милиарда щатски долара, от които 3,5 милиарда щатски долара ще бъдат предоставени тази година. Заедно със заем от Световната банка и оставащия транш от 500 милиона евро по действащата програма на ЕС за МФП, за която бяха изпълнени условията и която се очаква да бъде изплатена през второто тримесечие на 2020 г. (веднага след като бъдат извършени предварителните действия за новата програма на МВФ), ще са налични около 5 милиарда щатски долара финансиране. Оставащият недостиг от 12 милиарда щатски долара ще трябва да бъде покрит чрез допълнително официално финансиране или чрез теглене от официалните международни резерви. В този контекст е оправдана нова програма за МФП с общ бюджет 1,2 милиарда евро.

Южно съседство

С оглед на натиска върху платежния баланс в Йордания рецесията не може да бъде избегната, което отразява ограничените възможности на страната за предприемане на мерки на политиката. Очаква се избухналата пандемия от коронавируса да окаже значително въздействие върху икономиката на Йордания с

нейните разрушителни последици за търговските потоци, световните вериги за създаване на стойност и туризма. Поради ограниченото бюджетно пространство, досега Йордания мобилизира предимно мерки на паричната политика, за да ограничи вредите върху икономиката. В условията на общо ограничение на свободата на движение ефективността на тези мерки е намалена. Икономиката вероятно ще претърпи рецесия през 2020 г. с тежки последици за вече високото равнище на безработицата (около 19 % в края на 2019 г.). Очаква се бюджетният дефицит да нарасне до над 5 % от БВП, поспециално на фона на очаквания спад в данъчните приходи. Поради това през 2020 г. брутният държавен дълг вероятно ще надхвърли 100 % от БВП. Осигуряването на преференциално кредитиране за финансиране на бюджетния дефицит ще бъде от решаващо значение за намаляването на лихвената тежест и за поддържането на устойчиво обслужване на дълга. Дори преди пандемията от коронавирус Йордания изпитваше значителни нужди от външно финансиране. В този контекст през януари 2020 г. ЕС прие операция за МФП на стойност 500 милиона евро. Поради кризата с COVID-19 тези нужди се увеличиха още повече. Очаква се дефицитът по текущата сметка да нарасне в резултат на резкия спад в туризма, докато значителното увеличение на лихвените проценти, с което се сблъскват нововъзникващите икономики на финансовите пазари, би могло да изложи на риск рефинансирането на еврооблигации в размер на 1,25 милиарда щатски долара, чийто падеж настъпва през октомври 2020 г. Въз основа на текущата информация остават да бъдат намерени 1,5 милиарда щатски долара от прогнозирания недостиг на финансиране за тази година, поради което е оправдана допълнителна МФП в размер на 200 милиона евро. Тя ще бъде съчетана с действащата програма за МФП на обща стойност 700 милиона евро¹.

На фона на засилващата се икономическа криза е необходима международна подкрепа за покриването на съществените нужди на Тунис от финансиране. Очаква се през 2020 г. Тунис да изпадне в рецесия, тъй като икономическата дейност ще бъде значително засегната от спада в търсенето в световен мащаб и от ефекта от мерките за задържане, въведени в средата на март с цел спиране на разпространението на коронавируса. Въпреки че бяха приети парични и фискални мерки за смекчаване на икономическото въздействие на кризата, макроикономическите дисбаланси се запазват, възможностите за провеждане на политики остават ограничени и се очаква нуждите от външно финансиране през годината да нараснат. Икономическият спад ще окаже сериозен натиск върху заетостта и социалната стабилност. Това ще доведе и до сериозно влошаване на бюджета, като приходите ще намалеят, а разходите ще са изложени на допълнителен натиск за подпомагане на икономиката и здравната система. В резултат на това е вероятно през 2020 г. фискалният дефицит значително да нарасне, а държавният дълг да се увеличи. Правителството очаква бюджетният дефицит да е по-голям от прогнозния (като достигне 4,3 % от БВП), в следствие на което ще трябва да бъде мобилизирано допълнително външно финансиране в размер на около 1 милиард щатски долара (или 2,6 % от БВП). Нуждите на платежния баланс ще бъдат дори още по-големи (около 4,7 % от БВП) предвид на очакваното въздействие на пандемията върху частния сектор и достъпа му до външно финансиране. Резкият спад в паричните

¹ Ако решението „омнибус“ за МФП бъде прието бързо, Комисията планира да съчетае изпълнението на това решение за МФП за Йордания с приетото през януари 2020 г. решение за МФП в размер на 500 милиона евро. Това ще означава с Йордания да бъде постигнато споразумение за единен меморандум за разбирателство, според който първото и второто плащане ще комбинират части от заеми от двете решения, а третото плащане ще се извърши изключително въз основа на решението от януари 2020 г. Ще бъдат спазени сроковете, през които се предоставя макрофинансовата помощ, предвидени в двете решения.

преводи и в туризма (над 7 % от БВП) също ще доведе до недостиг на приходи в чуждестранна валута, въпреки по-ниските цени на петрола. През 2020 г. правителството най-вероятно няма да може да покрие нуждите си от финансиране от националните и международните пазари и поиска спешна помощ от МВФ в размер на 753 милиона щатски долара (100 % от квотата). Тази година правителството се нуждае от външно финансиране от около 3,5 милиарда щатски долара, като през април и юни трябва да бъде върнат дълг в най-голям размер, което ще окаже натиск върху ликвидността. Освен това се очаква допълнително увеличаване на нуждите от финансиране в резултат на фискалното въздействие и ответните действия, свързани с COVID-19, а достъпът до финансовите пазари ще продължи да представлява голямо предизвикателство през годината, като вече не може да бъде гарантирано предвиденото емитиране на дългови ценни книжа на стойност 1,1 милиарда щатски долара. По текуща информация за тази година е налице прогнозен недостиг на финансиране от приблизително 2,5 милиарда евро и следователно изпълнението на програма за МФП в размер на 600 милиона евро е основателно.

- **Съгласуваност със съществуващите разпоредби на политиката в тази област**

Предложената операция за МФП се извършва при особени обстоятелства на изключителна спешност вследствие на глобалната пандемия от коронавируса. Предложената МФП е в съответствие с ангажимента на ЕС да подпомага партньорите, обхванати от политиките за разширяване и съседство, при непосредствени икономически затруднения. Тя е в съответствие и с принципите, уреждащи използването на инструмента за МФП, включително изключителния му характер, наличието на политически предпоставки, допълващия му характер, обвързаността с определени условия и финансовата дисциплина. Комисията ще продължи да наблюдава и оценява изпълнението на тези критерии през целия период на операциите за МФП, включително изпълнението на политическите предпоставки в тясно сътрудничество с Европейската служба за външна дейност.

При предоставянето на помощта Комисията ще осигури съгласуваност с неотдавнашните и текущите операции за МФП, по-специално тези по следните решения за предоставяне на макрофинансова помощ:

- Решение (ЕС) 2016/1112 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Тунис;
- Решение (ЕС) 2017/1565 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Република Молдова;
- Решение (ЕС) 2018/598 на Европейския парламент и на Съвета от 18 април 2018 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Грузия;
- Решение (ЕС) 2018/947 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Украйна;

- Решение (ЕС) 2020/33 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2020 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания.
- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

На основата на подхода „Екип Европа“ ЕС мобилизира всички налични инструменти и координира тясно действията си с държавите членки, както и с европейските финансови институции, за да може да се осигури ефективен външен отговор на кризата, предизвикана от COVID-19. Макрофинансовата помощ от ЕС е част от този подход за регионите, обхванати от политиките за разширяване и съседство, в допълнение към общата сума от 3,87 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства, мобилизирани по линия на Инструмента за предприсъединителна помощ и Европейския инструмент за съседство, включително смесено финансиране и принос за финансови инструменти чрез Платформата за инвестиции в рамките на политиката за съседство и Инвестиционния форум за Западните Балкани. Освен това ще продължи предоставянето на заеми за публични и частни инвестиции в рамките на мандата на Европейската инвестиционна банка за външно кредитиране. Държавите, обхванати от политиката за съседство, ще се възползват също и от програми за инвестиции, обезпечени с 0,5 милиарда евро гаранции от Европейския фонд за устойчиво развитие, пренасочени предимно към финансиране за МСП.

Като подпомага приемането от органите на подходяща рамка за краткосрочна макроикономическа политика и структурни реформи, макрофинансовата помощ от ЕС ще увеличи добавената стойност на общото участие на ЕС и ефективността на цялостната намеса на ЕС, включително чрез други финансови инструменти.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• **Правно основание**

Правното основание за настоящото предложение е член 212 от ДФЕС. В сегашната ситуация на неотложност настоящото предложение може да се основава и на член 213 от ДФЕС. Въпреки това Комисията реши да го представи въз основа на член 212 от ДФЕС, за да следва обикновената законодателна процедура с пълното участие на Европейския парламент. Комисията разчита на сътрудничеството на Европейския парламент и на Съвета за бързото му приемане.

• **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предложението не попада в изключителната компетентност на ЕС. Принципът на субсидиарност се прилага, доколкото целите за възстановяване на краткосрочната макроикономическа стабилност на бенефициера не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки и следователно могат да бъдат постигнати по-добре от Европейския съюз. Основните причини са по-големият мащаб и по-лесната координация на донорите с цел максимално увеличаване на ефективността на помощта.

• **Пропорционалност**

Предложението е съобразено с принципа на пропорционалност: то се ограничава до необходимия минимум за постигане на краткосрочна макроикономическа стабилност

чрез намаляване на риска от евентуално неизпълнение и не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

С оглед на нуждите от външно финансиране на бенефициера през 2020 г. и 2021 г. размерът на помощта ще съответства на относително малка част от тези нужди. Като се има предвид помощта, обещана на бенефициерите от други двустранни и многостранни донори и кредитори, тя се счита за подходящо равнище на споделяне на тежестта за ЕС.

- **Избор на инструмент**

Финансирането на проекти или техническата помощ не биха били подходящи или достатъчни за постигането на тези макроикономически цели. В сравнение с другите инструменти на ЕС основната добавена стойност на макрофинансовата помощ е нейното бързо прилагане за облекчаване на спешни външни финансови ограничения на бенефициерите, както и за подпомагане на създаването на стабилна макроикономическа рамка, включително чрез насърчаване на стабилността на платежния баланс и бюджета, и целесъобразна рамка за структурни реформи. Като спомага за създаването на подходяща цялостна рамка за макроикономически и структурни политики, МФП може да увеличи ефективността на действията, финансирани в бенефициерите по линия на други, по-тясно специализирани финансови инструменти на ЕС.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Всички операции за МФП подлежат на последваща оценка, която се извършва обикновено в срок от две години след края на периода, през който се предоставя помощта, определен в законодателното решение за нейното предоставяне. Целта е двойка: i) да се анализира въздействието на МФП върху икономиката на бенефициера, и по-специално върху устойчивостта на неговата външна позиция; ii) да се оцени добавената стойност на намесата на ЕС.

В направените до този момент оценки се заключава, че операциите за МФП действително допринасят за подобряването на външната устойчивост и макроикономическата стабилност на бенефициера и за осъществяването на структурни реформи. Операциите за МФП са имали положителен ефект върху платежния баланс на бенефициерите и са допринесли за облекчаване на бюджетните им ограничения. Те са довели и до леко повишение на икономическия растеж.

Всички оценки показват, че важно предимство на макрофинансовата помощ от ЕС в сравнение с алтернативни източници на финансиране са изключително благоприятните условия на предоставяне, по-специално относително ниските лихвени проценти, дългия матуритет и дългия гратисен период. Това създава фискално пространство и допринася за устойчивостта на държавния дълг.

Последващите оценки потвърждават също така, че предоставената в миналото МФП е била изпълнена ефикасно и че тя е била координирана ефективно с други програми на ЕС и на други донори (по-специално МВФ и Световната банка). Счита се, че условията, с които е обвързана макрофинансовата помощ, се различават от условията на

подкрепата от МВФ, но че те се допълват и/или укрепват взаимно. Неотдавнашният опит сочи, че наличието на две независими, но координирани програми засилва капацитета за постигане на резултати чрез допълващи се условия и комбинирани финансови ресурси.

В оценките се отбелязват също така недостатъците на всяка операция за МФП, като най-често се споменават липсата на видимост и понякога дългият процес на преговори. Комисията ще продължи анализа на установените ограничения в предстояща оценка на операциите, извършени през периода 2010—2020 г., която се планира да започне през 2020 г. Тази оценка би могла също така да предостави добра основа за допълнителен анализ на обхвата и други аспекти на инструмента за МФП, както и на начина, по който той си взаимодейства с други инструменти на външната политика на ЕС.

Всички окончателни доклади за извършени последващи оценки на операции за МФП се публикуват на адрес: https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities_en.

- **Консултации със заинтересованите страни**

МФП се предоставя като неразделна част от европейските и по-широките международни ответни действия във връзка с кризата, предизвикана от COVID-19. При изготвянето на настоящото предложение за МФП службите на Комисията се консултираха с Международния валутен фонд, който е в процес на въвеждане на мащабни програми за финансиране, както и с други многостранни и двустранни кредитори и донори. Комисията също така поддържа редовни контакти с националните органи на потенциалните бенефициери.

- **Събиране и използване на експертни знания и опит**

С оглед на нуждата от спешно одобрение Комисията, при необходимост с помощта на външни експерти, ще извърши оперативна оценка на качеството и надеждността на публичните финансови потоци и административни процедури на бенефициера.

- **Оценка на въздействието**

Макрофинансовата помощ от ЕС е инструмент за спешни действия, който има за цел намаляване на риска от неизпълнение и икономически срив на партньорите на ЕС чрез задоволяване на нуждите на бенефициерите от краткосрочно външно финансиране, като същевременно се подкрепят мерки на политиката, насочени към укрепване на платежния баланс и фискалните позиции, както и към подпомагане на възобновения устойчив растеж. Поради това настоящото предложение за МФП е освободено от изискването за извършване на оценка на въздействието в съответствие с Насоките на Комисията за по-добро регулиране (SWD (2015) 111 final), тъй като е налице политическа необходимост от бързи действия в извънредна ситуация, която изисква бързи ответни действия.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Планираната помощ ще бъде предоставена под формата на заеми и следва да се финансира чрез операция за получаване на заем, която Комисията ще извърши от името на ЕС. Бюджетното въздействие на помощта ще съответства на провизиите в размер на 9 % на изплатените суми в Гаранционния фонд за външни дейности на ЕС. При

допускане, че заемите ще бъдат изплатени през 2020 г., в съответствие с правилата, уреждащи механизма на гаранционния фонд² провизиите ще бъдат включени в бюджета в година n+2, като n е годината на изплащането. Следователно отражението на заемите, изплатени през 2020 г., ще бъде върху бюджета за 2022 г., в максимален размер от 270 милиона евро. Ако част от заемите бъдат изплатени през 2021 г., съответните провизии ще бъдат включени в бюджета за 2023 г.

Комисията счита, че сумите, заделени в Гаранционния фонд, осигуряват подходящ буфер за защита на бюджета на ЕС срещу непредвидени задължения, свързани с тези заеми за МФП. Не може обаче да се изключи вероятността, че настоящите макроикономически обстоятелства и потенциалната концентрация на експозициите към кредитен риск могат да доведат до необходимост от заделяне на допълнителни бюджетни средства по време на срока на заемите.

Според оценката на Комисията отражението на предложените операции за МФП върху бюджета може да бъде включено в рамките на предложението на Комисията за следващата МФР.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване

Европейският съюз ще предостави на своите партньори макрофинансова помощ в общ размер до 3 милиарда евро под формата на средносрочни и дългосрочни заеми, които ще спомогнат за покриване на нуждите им от външно финансиране през 2020—2021 г.

Въз основа на предварителна оценка на нуждите от финансиране, предвидените суми за МФП следва да се разпределят между бенефициерите както следва:

- 180 милиона евро за Република Албания
- 250 милиона евро за Босна и Херцеговина
- 150 милиона евро за Грузия
- 200 милиона евро за Хашемитско кралство Йордания
- 100 милиона евро за Косово
- 100 милиона евро за Република Молдова
- 60 милиона евро за Черна гора
- 160 милиона евро за Република Северна Македония
- 600 милиона евро за Република Тунис
- 1,2 милиарда евро за Украйна

Планира се помощта да бъде отпусната на два кредитни транша. Очаква се първият транш да бъде изплатен в средата на 2020 г. Вторият транш може да бъде изплатен през четвъртото тримесечие на 2020 г. или през първата половина на 2021 г., при условие че мерките на политиката, обвързани с неговото изплащане, са изпълнени своевременно.

² Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета от 25 май 2009 г. относно създаване на Гаранционен фонд за външни дейности (ОВ L 145, 10.6.2009 г., стр. 10).

Помощта ще се управлява от Комисията. Прилагат се специални разпоредби за предотвратяване на измамите и другите нередности в съответствие с Финансовия регламент.

Комисията и органите на всеки партньор поотделно ще договорят меморандум за разбирателство, в който се определят реформите, свързани с предложената операция за МФП, включително аспекти, свързани с графика и последователността. Освен това, като правило при МФП, плащанията ще зависят, наред с другото, от постигането на задоволителен напредък по програмата на МВФ и от продължаващото усвояване от партньора на средства от МВФ.

Предложението включва клауза за изтичане на срока на действие. Предложената макрофинансова помощ ще бъде предоставена за срок от 12 месеца, считано от първия ден след влизането в сила на меморандума за разбирателство.

Комисията ще докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета за изпълнението на настоящото решение през предходната година. В допълнение, Комисията ще оценява изпълнението на целите на помощта, включително в контекста на последваща оценка, която Комисията следва да представи на Европейския парламент и на Съвета не по-късно от две години след изтичането на срока, през който се предоставя помощта.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно предоставяне на макрофинансова помощ на партньорите, обхванати от политиките за разширяване и съседство, в контекста на кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

Като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 212, параграф 2 от него,

Като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

След предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

В съответствие с обикновената законодателна процедура,

Като има предвид, че:

- (1) Настоящата криза, предизвикана от COVID-19, има много вредни последици за икономическата и финансовата стабилност в регионите, обхванати от политиката на разширяване и съседство. Понастоящем партньорите са изправени пред неблагоприятна и бързо влошаваща се ситуация по отношение на платежния баланс и фискална ситуация, а икономиката се движи към рецесия. Налице са сериозни основания за бързи и решителни действия от страна на ЕС в подкрепа на тези икономики. Следователно настоящото предложение за макрофинансова помощ от Съюза обхваща десет партньори: Република Албания, Босна и Херцеговина, Косово*, Черна гора, Република Северна Македония в региона, обхванат от процеса на разширяване; Грузия, Република Молдова и Украйна в региона на източното съседство и Хашемитско кралство Йордания и Република Тунис в региона на южното съседство (по-нататък „партньор(и)“).
- (2) Спешният характер на помощта е свързан с непосредствените нужди на партньорите от финансиране, в допълнение към финансирането, което ще бъде осигурено чрез други инструменти на ЕС и от международни финансови институции, държави — членки на ЕС и други двустранни донори, с цел на органите да се предоставят краткосрочни възможности за изпълнение на мерки на политиката за противодействие на икономическите последици от кризата, причинена от COVID-19.

*

Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

- (3) Органите на всеки партньор и Международният валутен фонд (МВФ) се договориха или се очаква скоро да се договорят за програма, която ще бъде подкрепена от споразумение за финансиране с МВФ.
- (4) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да бъде извънреден финансов инструмент за необвързана и нецелева подкрепа за платежния баланс, предназначена за покриване на нуждите на бенефициера от незабавно външно финансиране, в съчетание със споразумение за финансиране с Международния валутен фонд (МВФ), обвързано с договорена програма за икономически реформи. В контекста на кризата, предизвикана от COVID-19, макрофинансовата помощ от Съюза следва да бъде на разположение и на партньори, ползващи се от спешно финансиране от МВФ, което не е обвързано с предходни действия и/или определени условия, например чрез Инструмента за бързо финансиране (ИИ). Следователно тази помощ следва да се отпуска за кратък срок, да бъде ограничена до две плащания и да бъде в основата на изпълнение на програма на политиката, съдържаща ограничен набор от мерки за реформа.
- (5) Финансовата подкрепа от Съюза за партньорите е съгласувана с политиката на Съюза, изложена в политиките за разширяване и съседство.
- (6) С оглед на това, че партньорите включват партньори в процес на присъединяване, партньори на етап на предприсъединяване или партньори, обхванати от политиката на съседство, те отговарят на условията за получаване на макрофинансова помощ от Съюза.
- (7) С оглед на това, че силно нарастващите нужди на партньорите от външно финансиране се очаква да надхвърлят значително средствата, които ще бъдат предоставени от МВФ и други многостранни институции, се счита, че при настоящите извънредни обстоятелства макрофинансовата помощ от Съюза, която ще бъде предоставена на партньорите, представлява подходящ отговор на исканията на партньорите за подпомагане на финансовото стабилизиране. Макрофинансовата помощ от Съюза ще подкрепи икономическото стабилизиране, като допълни средствата, предоставени по линия на финансовото споразумение с МВФ.
- (8) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да е насочена към подпомагане на възстановяването на устойчиво външно финансиране за партньорите, като по този начин се подкрепя възобновеното икономическо и социално развитие.
- (9) Размерът на макрофинансовата помощ от Съюза се основава на предварителна оценка на остатъчните нужди от външно финансиране на всеки партньор, като се взема предвид неговият капацитет да се финансира със собствени средства, и по-специално международните резерви, с които разполага. Макрофинансовата помощ от Съюза следва да допълва програмите и средствата, осигурени от МВФ и Световната банка. При определянето на размера на помощта се отчита и необходимостта от осигуряване на справедливо разпределение на тежестта между Съюза и другите донори, както и вече съществуващото изпълнение на други инструменти на Съюза за външно финансиране и добавената стойност на цялостното участие на Съюза.
- (10) Комисията следва да гарантира, че макрофинансовата помощ от Съюза съответства в правно и материално отношение на основните принципи и цели в

различните области на външната дейност и другите съответни политики на Съюза, както и на предприятиите в тях мерки.

- (11) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да подкрепя външната политика на Съюза спрямо партньорите. Службите на Комисията и Европейската служба за външна дейност следва да работят в тясно сътрудничество през цялото времетраене на операцията за макрофинансова помощ с цел да се гарантира последователността на външната политика на Съюза.
- (12) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да подкрепя ангажимента на партньорите за споделяне на общи ценности със Съюза, включително демокрацията, правовата държава, доброто управление, зачитането на правата на човека, устойчивото развитие и намаляването на бедността, както и принципите за отворена и справедлива търговия, основана на правила.
- (13) Предварително условие за предоставяне на макрофинансова помощ от Съюза следва да бъде зачитането от партньорите на ефективните демократични механизми, включително многопартийната парламентарна система и правовата държава, и гарантирането на зачитането на правата на човека. В допълнение, специфичните цели на макрофинансовата помощ от Съюза следва да подобрят ефикасността, прозрачността и отчетността на системите за управление на публичните финанси на партньорите и да насърчават структурните реформи, насочени към подпомагане на устойчивия растеж и фискалната консолидация. Комисията и Европейската служба за външна дейност следва редовно да следят както за изпълнението на предварителните условия, така и за постигането на тези цели.
- (14) За да се гарантира ефективна защита на финансовите интереси на Съюза, свързани с предоставяната от него макрофинансова помощ, партньорите следва да предприемат подходящи мерки, свързани с предотвратяването и борбата с измамите, корупцията и всички други нередности във връзка с помощта. В допълнение следва да се предвидят разпоредби, по силата на които Комисията да извършва проверки, Сметната палата да извършва одити и Европейската прокуратура да упражнява своите правомощия.
- (15) Отпускането на макрофинансовата помощ от Съюза не засяга правомощията на Европейския парламент и на Съвета (като бюджетни органи на Съюза).
- (16) Размерът на необходимите провизии за макрофинансова помощ следва да съответства на бюджетните кредити, предвидени в многогодишната финансова рамка.
- (17) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да се управлява от Комисията. За да се гарантира, че Европейският парламент и Съветът са в състояние да следят за изпълнението на настоящото решение, Комисията следва редовно да ги информира за развитията във връзка с помощта и да им предоставя съответните документи.
- (18) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящото решение, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези

правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета³.

- (19) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да бъде обвързана с условия в областта на икономическата политика, които следва да бъдат определени в меморандум за разбирателство. За да се гарантират еднакви условия за изпълнение и от съображения за ефикасност, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да договори такива условия с органите на партньора под надзора на комитета на представителите на държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011. Съгласно този регламент процедурата по консултиране следва по принцип да се прилага за всички случаи с изключение на предвидените в Регламента. Като се има предвид потенциално значителното въздействие на помощ, чийто размер надхвърля 90 милиона евро, е целесъобразно за операциите над този праг да се използва процедурата по разглеждане. Като се има предвид размерът на макрофинансовата помощ от Съюза, предвидена за всеки партньор, процедурата по консултиране следва да бъде приложена за приемането на меморандума за разбирателство с Черна гора, докато процедурата по разглеждане следва да бъде приложена за приемането на меморандума за разбирателство с другите партньори, попадащи в приложното поле на настоящото решение, и съответно за всяко намаляване, спиране или отмяна на помощта,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Съюзът предоставя макрофинансова помощ (наричана по-нататък „макрофинансовата помощ от Съюза“) на Република Албания, Босна и Херцеговина, Грузия, Хашемитското кралство Йордания, Косово, Република Молдова, Черна гора, Република Северна Македония, Република Тунис и Украйна (наричани по-нататък „партньорът(ите)“) на обща стойност максимум 3 милиарда евро, за да подпомогне икономическото стабилизиране на партньорите и програма за провеждане на съществени реформи. Помощта допринася за покриването на спешните нужди на партньорите във връзка с платежния баланс, посочени в програмата, подпомагана от Международния валутен фонд (МВФ), и се предоставя по следния начин:
- а) 180 милиона евро за Република Албания;
 - б) 250 милиона евро за Босна и Херцеговина;
 - в) 150 милиона евро за Грузия;
 - г) 200 милиона евро за Хашемитското кралство Йордания;
 - д) 100 милиона евро за Косово;
 - е) 100 милиона евро за Република Молдова;
 - ж) 60 милиона евро за Черна гора;

³ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- з) 160 милиона евро за Република Северна Македония;
 - и) 600 милиона евро за Република Тунис;
 - й) 1,2 милиарда евро за Украйна.
2. Цялата макрофинансова помощ от Съюза се предоставя на всеки партньор под формата на заеми. Комисията се оправомощава от името на Съюза да взема назаем необходимите средства на капиталовите пазари или от финансови институции и на свой ред да ги предоставя като заем на партньора. Максималният среден срок на заемите е 15 години.
 3. Отпускането на макрофинансовата помощ от Съюза се управлява от Комисията по начин, който е в съответствие със споразуменията или договореностите, постигнати между МВФ и партньора. Комисията информира редовно Европейския парламент и Съвета за новостите във връзка с макрофинансовата помощ от Съюза, включително за нейното изплащане, и им предоставя своевременно съответните документи.
 4. Макрофинансовата помощ от Съюза се предоставя за срок от 12 месеца, считано от първия ден след влизането в сила на меморандума за разбирателство по член 3, параграф 1.
 5. Ако нуждите от финансиране на партньор намалеят съществено през периода на изплащане на макрофинансовата помощ от Съюза в сравнение с първоначалните прогнози, Комисията намалява размера на помощта, спира помощта или я отменя, като действа в съответствие с процедурата по разглеждане по член 7, параграф 2.

Член 2

1. Предварително условие за предоставяне на макрофинансовата помощ от Съюза е партньорът да зачита ефективни демократични механизми — включително многопартийна парламентарна система — и принципите на правовата държава, както и да гарантира зачитането на правата на човека.
2. През целия цикъл на макрофинансовата помощ от Съюза Комисията и Европейската служба за външна дейност следят за изпълнението на това предварително условие.
3. Параграфи 1 и 2 от настоящия член се прилагат в съответствие с Решение 2010/427/ЕС на Съвета⁴.

Член 3

1. В съответствие с процедурата по разглеждане по член 7, параграф 2 Комисията договаря с органите на всеки партньор ясно определени условия на икономическата политика и финансови условия, като акцентът се поставя върху структурните реформи и стабилните публични финанси, от които условия зависи отпускането на макрофинансовата помощ от Съюза. Тези условия се определят в меморандум за разбирателство (наричан по-нататък

⁴ Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

„меморандумът за разбирателство“), който съдържа график за тяхното изпълнение. Условието на икономическата политика и финансовите условия, определени в меморандума за разбирателство, съответстват на споразуменията или договореностите, посочени в член 1, параграф 3, включително на програмите за макроикономически корекции и структурни реформи, изпълнявани от партньора с подкрепата на МВФ.

2. С условията по параграф 1 се цели по-специално повишаване на ефикасността, прозрачността и отчетността на системите за управление на публичните финанси в партньорите, включително във връзка с използването на макрофинансовата помощ от Съюза. Напредъкът по отношение на взаимното отваряне на пазара, развиването на основана на правила и справедлива търговия и други приоритети в рамките на външната политика на Съюза също се взема надлежно предвид при разработването на мерките на политиката. Комисията редовно следи напредъка, постигнат по отношение на изпълнението на тези цели.
3. Подробните финансови условия във връзка с макрофинансовата помощ от Съюза се определят в споразумение за заем, което трябва да бъде сключено между Комисията и органите на всеки партньор поотделно.
4. Комисията редовно проверява дали продължават да се изпълняват условията по член 4, параграф 3, включително дали икономическите политики на партньора са в съответствие с целите на макрофинансовата помощ от Съюза. В този процес Комисията си сътрудничи тясно с МВФ и Световната банка, а при необходимост — и с Европейския парламент и Съвета.

Член 4

1. Ако бъдат спазени условията по параграф 3, Комисията предоставя макрофинансовата помощ от Съюза на два транша под формата на заем. Размерът на всеки транш се определя в меморандума за разбирателство по член 3.
2. При необходимост се осигуряват провизии за сумите на макрофинансовата помощ от Съюза в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета⁵.
3. Комисията взема решение за отпускане на траншовете, при условие че са изпълнени всички условия по-долу:
 - а) предварителното условие по член 2;
 - б) постоянни задоволителни резултати при изпълнението на договореност за кредитиране с МВФ, която не е предпазна мярка;
 - в) задоволително изпълнение на условията на икономическата политика и финансовите условия, договорени в меморандума за разбирателство.

Отпускането на втория транш по принцип се извършва не по-рано от три месеца след отпускането на първия транш.

⁵ Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета от 25 май 2009 г. относно създаване на Гаранционен фонд за външни дейности (ОВ L 145, 10.6.2009 г., стр. 10).

4. Ако условията, посочени в параграф 3, първа алинея, не са изпълнени, Комисията спира временно или отменя изплащането на макрофинансовата помощ от Съюза. В такъв случай тя информира Европейския парламент и Съвета за причините за спирането или за отмяната.
5. Макрофинансовата помощ от Съюза се изплаща на централната банка на партньора. При спазване на разпоредбите, които следва да бъдат договорени в меморандума за разбирателство, включително потвърждение на остатъчните нужди от бюджетно финансиране, финансовите средства от Съюза могат да бъдат преведени на министерството на финансите като краен бенефициер.

Член 5

1. Операциите по получаване и предоставяне на заеми, свързани с макрофинансовата помощ от Съюза, се извършват в евро, с един и същ вальор и не ангажират Съюза с трансформиране на падежи, нито го излагат на валутни или лихвени рискове или на други търговски рискове.
2. Ако обстоятелствата го позволяват, по искане на партньора Комисията може да предприеме необходимите действия за включване в условията на заема на клауза за предсрочното му погасяване, съпроводена от съответна клауза в условията на операциите по получаване на заем.
3. Ако обстоятелствата позволяват подобряване на лихвения процент по заема, по искане на партньора Комисията може да реши да рефинансира изцяло или отчасти първоначалните си получени заеми или да реструктурира съответните финансови условия. Операциите по рефинансиране или реструктуриране се извършват в съответствие с параграфи 1 и 4 и не водят до удължаване на срока на съответните получени заеми или до увеличаване на непогасената главница към датата на рефинансирането или реструктурирането.
4. Всички разходи на Съюза във връзка с операциите по получаване и предоставяне на заем съгласно настоящото решение са за сметка на партньора.
5. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за развитието на операциите по параграфи 2 и 3.

Член 6

1. Макрофинансовата помощ от Съюза се усвоява в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета⁶.
2. Макрофинансовата помощ от Съюза се усвоява при условията на пряко управление.
3. Споразумението за заем по член 3, параграф 3 съдържа разпоредби, с които:
 - а) се гарантира, че партньорът извършва редовни проверки дали финансирането от бюджета на Съюза е използвано правилно, предприема подходящи мерки за предотвратяване на нередности и измами и ако е

⁶ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

необходимо, предприема правни действия за събиране на средствата, предоставени съгласно настоящото решение, които са били присвоени;

- б) се гарантира защитата на финансовите интереси на Съюза, по-специално като се предвидят конкретни мерки във връзка с предотвратяването на и борбата с измамите, корупцията и всички други нередности, засягащи макрофинансовата помощ от Съюза, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета⁷, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета⁸, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁹ и — за държавите членки, участващи в засиленото сътрудничество във връзка с Европейската прокуратура — Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета¹⁰. По-конкретно за тази цел Европейската служба за борба с измамите (OLAF) изрично се оправомощава да извършва разследвания, и по-специално проверки и инспекции на място, в т.ч. операции в областта на цифровата криминалистика и събеседвания;
 - в) Комисията или нейните представители изрично се оправомощават да извършват проверки, включително проверки и инспекции на място;
 - г) Комисията и Сметната палата изрично се оправомощават да извършват одити по време на срока, през който се предоставя макрофинансовата помощ от Съюза, и след изтичането му, включително одити на документи и одити на място, като например оперативни оценки;
 - д) се гарантира, че Съюзът има право на предсрочно погасяване на заема, ако бъде установено, че във връзка с управлението на макрофинансовата помощ от Съюза партньорът е участвал в измама или корупция или в друга незаконна дейност, която е в ущърб на финансовите интереси на Съюза;
 - е) се гарантира, че всички разходи на Съюза, свързани с финансова помощ, се покриват от партньора.
4. Преди усвояването на макрофинансовата помощ от Съюза Комисията преценява посредством оперативна оценка надеждността на финансовата уредба на партньора, административните процедури и механизмите за вътрешен и външен контрол, които имат отношение към помощта.

⁷ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

⁸ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁹ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

¹⁰ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

Член 7

1. Комисията се подпомага от комитет. Той е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011 се прилага за макрофинансовата помощ от Съюза за Черна гора, а член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011 се прилага за макрофинансовата помощ от Съюза за другите партньори, попадащи в приложното поле на настоящото решение.

Член 8

1. До 30 юни всяка година Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за изпълнението на настоящото решение през предходната година, включващ оценка на изпълнението. В този доклад:
 - а) се разглежда напредъкът при усвояването на макрофинансовата помощ от Съюза;
 - б) се прави оценка на икономическото състояние на партньорите и на перспективите пред тях, както и на напредъка при изпълнението на мерките на политиката по член 3, параграф 1;
 - в) се посочва връзката между условията на икономическата политика, определени в меморандума за разбирателство, текущите икономически и фискални резултати на партньорите и решенията на Комисията за изплащане на траншовете по макрофинансовата помощ от Съюза.
2. Не по-късно от две години след изтичането на срока на предоставяне на помощта, посочен в член 1, параграф 4, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за последваща оценка на резултатите и ефикасността на предоставената макрофинансова помощ от Съюза и на степента, в която тя е допринесла за постигането на целите, за които е предоставена.

Член 9

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 1.1. Наименование на предложението/инициативата
- 1.2. Съответни области на политиката в структурата на УД/БД
- 1.3. Естество на предложението/инициативата
- 1.4. Цели
- 1.5. Мотиви за предложението/инициативата
- 1.6. Срок на действие и финансово отражение
- 1.7. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

- 2.1. Правила за мониторинг и докладване
- 2.2. Система за управление и контрол
- 2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове
- 3.2. Очаквано отражение върху разходите
 - 3.2.1. *Обобщение на очакваното отражение върху разходите*
 - 3.2.2. *Очаквано отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи*
 - 3.2.3. *Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*
 - 3.2.4. *Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка*
 - 3.2.5. *Финансов принос от трети страни*
- 3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Макрофинансова помощ за партньорите, обхванати от политиките за разширяване и съседство, в контекста на кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19

1.2. Съответни области на политиката в структурата на УД/БД¹¹

Област на политиката: Икономически и финансови въпроси

Дейност: Международни икономически и финансови въпроси

1.3. Естество на предложението/инициативата

Предложението/инициативата е във връзка с **ново действие**

Предложението/инициативата е във връзка с **ново действие след пилотен проект/подготвително действие**¹²

Предложението/инициативата е във връзка с **продължаване на съществуващо действие**

Предложението/инициативата е във връзка с **пренасочване на действие към ново действие**

1.4. Цели

1.4.1. Многогодишни стратегически цели на Комисията, за чието изпълнение е предназначено предложението/инициативата

„Нови стимули за работните места, растежа и инвестициите: насърчаване на просперитета извън границите на ЕС“

1.4.2. Конкретни цели и съответни дейности във връзка с УД/БД

Конкретна цел №

„Насърчаване на просперитета извън границите на ЕС“

Съответни дейности във връзка с УД/БД

Дейностите в компетентността на ГД „Икономически и финансови въпроси“ (ГД ECFIN) включват:

а) подпомагане на макрофинансовата стабилност и насърчаване на стимулиращи растежа реформи извън ЕС, включително чрез редовни икономически диалози с ключови партньори, както и чрез предоставяне на макрофинансова помощ; и

б) подпомагане на процеса на разширяване и изпълнението на политиките на ЕС за разширяване и за съседство, както и на други приоритети на ЕС в партньорите чрез извършване на икономически анализ и предоставяне на оценки и съвети в областта на политиката.

¹¹ УД: управление по дейности; БД: бюджетиране по дейности.

¹² Съгласно член 54, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

- Да допринесе за покриването на нуждите от външно финансиране на партньора в контекста на значително влошаване на външните му сметки вследствие на продължаващата криза с COVID-19.
- Да намали нуждите на партньора от бюджетно финансиране.
- Да подпомогне усилията за фискална консолидация и външното стабилизиране в контекста на предвидената програма на МВФ.
- Да подпомогне структурните реформи, насочени към подобряване на цялостното макроикономическо управление, засилване на икономическото управление и повишаване на прозрачността, както и към подобряване на условията за устойчив растеж.

1.4.4. Показатели за резултатите и за въздействието

Да се посочат показателите, които позволяват да се проследи изпълнението на предложението/инициативата.

Органите на партньорите ще са длъжни редовно да докладват на службите на Комисията по набор от икономически показатели и да предоставят подробен доклад за спазването на договорените условия на политиката преди изплащането на траншовете от помощта.

Службите на Комисията ще продължат да следят управлението на публичните финанси след оперативната оценка на финансовите процеси и на административните процедури в партньорите, когато това е необходимо. Делегацията на ЕС в партньорите също ще предоставя редовни доклади по въпроси, свързани с мониторинга на помощта. Службите на Комисията ще продължат да поддържат тесни връзки с МВФ и Световната банка, за да се възползват от техния опит, натрупан в рамките на текущата им дейност в съответния партньор.

В предложеното законодателно решение се предвижда да бъде изготвян годишен доклад до Европейския парламент и Съвета, който да включва оценка на изпълнението на тази операция. В срок от две години след края на периода на изпълнение ще бъде извършена независима последваща оценка на помощта.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива

Изплащането на помощта ще зависи от изпълнението на предварителните политически условия и от постигането на задоволителни резултати при изпълнението на споразумение за финансиране между партньора и МВФ. Освен това Комисията и органите на партньора ще договорят съвместно конкретни условия на политиката, които ще бъдат посочени в меморандум за разбирателство.

Планира се помощта да бъде отпусната на два транша под формата на заем. Очаква се първият транш да бъде изплатен в средата на 2020 г. Вторият транш може да бъде изплатен през четвъртото тримесечие на 2020 г. или през първата

половина на 2021 г., при условие че мерките на политиката, с които е обвързан всеки транс, са изпълнени своевременно.

1.5.2. *Добавена стойност от намесата на ЕС*

Инструментът за макрофинансова помощ (МФП) е инструмент с политическо основание, целящ да се намалят краткосрочните и средносрочните нужди от външно финансиране. В контекста на настоящата криза с COVID-19 МФП ще допринесе за осигуряването на възможности за действие на органите в рамките на икономическата политика, за да могат те да предприемат ефективни икономически мерки спрямо кризата. Чрез предложената МФП ще се съдейства на партньора да преодолее икономическите трудности, задълбочени от кризата с COVID-19, и по този начин ще се допринесе за макроикономическата и политическата стабилност в партньорите. МФП ще допълни средствата, предоставени от международните финансови институции, двустранните донори и други финансови институции на ЕС. По този начин тя ще допринесе за цялостната ефективност на финансовата подкрепа, предоставяна от международната общност, както и на друга финансова помощ от ЕС, включително операции за бюджетна подкрепа.

Освен финансовото въздействие на МФП предложената програма ще подсили ангажимента на правителствата за провеждане на реформи и техния стремеж за по-близки отношения с ЕС. Този резултат ще бъде постигнат, наред с другото, чрез подходящи условия за изплащането на помощта. В по-широк контекст с програмата ще се покаже, че ЕС е готов да оказва подкрепа на партньорите в моменти на икономически трудности.

1.5.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

Операциите за макрофинансова помощ в партньорите подлежат на последваща оценка. При извършените до настоящия момент оценки (на приключените програми за МФП) бе заключено, че операциите за МФП допринасят за подобряването на външната устойчивост, за макроикономическата стабилност и за осъществяването на структурни реформи в партньора, макар и понякога този принос да е скромнен и косвен. В повечето случаи операциите за МФП са имали положителен ефект върху платежния баланс на партньора и са спомогнали да се намалят неговите бюджетни ограничения. Те са довели и до леко повишаване на икономическия растеж.

1.5.4. *Съгласуваност и евентуална синергия с други актове*

ЕС е един от най-големите донори на средства за Западните Балкани и за държавите от южното и източното съседство, като подпомага техните икономически, структурни и институционални реформи, както и гражданското им общество. В този контекст МФП допълва други външни дейности или инструменти на ЕС, използвани за подкрепа на партньорите. Помощта също така съответства на единната рамка за подкрепа, в която са определени приоритетни области за двустранната помощ по Европейския инструмент за съседство и Инструмента за предприсъединителна помощ за периода 2014—2020 г.

В сравнение с други инструменти на ЕС основната добавена стойност от МФП ще бъде приносът ѝ за създаването на стабилна макроикономическа рамка, включително като се подпомогне стабилността на платежния баланс и

бюджета, както и за създаването на подходяща рамка за постигане на напредък в структурните реформи. Чрез МФП не се предоставя редовна финансова подкрепа и МФП трябва да бъде преустановена веднага след като външните финанси на партньора бъдат стабилизирани.

МФП също така ще допълва действията на международната общност, и по-специално програмите за корекции и реформи, подкрепяни от МВФ и Световната банка.

1.6. Срок на действие и финансово отражение

X Предложение/инициатива с **ограничен срок на действие**

- предложение/инициатива в сила от юни 2020 г. до май 2021 г.
- финансово отражение от 2022 г. до 2023 г.

Предложение/инициатива с **неограничен срок на действие**

- изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на управление¹³

X Пряко управление от Комисията

- от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- от изпълнителните агенции

Споделено управление с държавите членки

Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- трети държави или органите, определени от тях;
 - международни организации и техните агенции (да се уточни);
 - ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
 - органите, посочени в членове 208 и 209 от Финансовия регламент;
 - публичноправни органи;
 - частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
 - органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
 - лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.

Забележки

¹³ Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Действията, които ще бъдат финансирани по настоящото решение, ще се осъществяват под пряко управление от Комисията на централно ниво и с подкрепата на делегациите на Съюза.

Помощта е от макроикономическо естество и е планирана в съответствие с подкрепяната от МВФ програма. Службите на Комисията ще извършват мониторинг на дейността въз основа на напредъка при изпълнението на споразумението с МВФ и при осъществяването на конкретни мерки за реформи, които предстои да бъдат договорени с органите на партньорите в меморандум за разбирателство, като честота на този мониторинг ще зависи от броя траншове (вж. също точка 1.4.4).

2.2. Система за управление и контрол

2.2.1. Установени рискове

По отношение на предложените операции за МФП съществуват фидуциарни, стратегически и политически рискове.

Има риск МФП да бъде използвана по неправомерен начин. Тъй като МФП не е предназначена за специфични разходи (за разлика например от финансирането на проекти), този риск е свързан с фактори като общото качество на системите за управление в централната банка и министерството на финансите на партньора, административните процедури, функциите за контрол и надзор, сигурността на информационните системи и наличието на подходящи структури за вътрешен и външен одит.

Друг риск е свързан с възможността партньорът да не изпълнява финансовите си задължения към ЕС, произтичащи от предложените заеми по МФП (риск от неизпълнение или кредитен риск), което би могло да се дължи например на значително допълнително влошаване на платежния баланс и фискалната позиция на партньора.

2.2.2. Информация за изградената система за вътрешен контрол

По отношение на макрофинансовата помощ ще се прилагат процедурите за проверка, контрол и одит, за които отговарят Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и Европейската сметна палата съгласно член 129 от Финансовия регламент.

Предварително: оценка от Комисията на системите за управление и контрол в партньорите. По отношение на всеки партньор Комисията извършва предварителна оперативна оценка на финансовите процеси и контролната среда, ако е необходимо — с техническа подкрепа от консултанти. Извършват се анализ на счетоводните процедури, разделяне на задълженията и вътрешен/външен одит на централната банка и министерството на финансите, за да се осигури разумна увереност за добро финансово управление. Ако бъдат установени слабости, се определят съответни условия, които трябва да бъдат изпълнени преди изплащането на помощта. Освен това при необходимост се въвеждат специални договорености за плащанията (напр. обособени сметки).

По време на изпълнението: проверки от Комисията на периодичните декларации на партньорите. Плащането зависи от: 1) мониторинга на изпълнението на договорените условия, извършван от персонала на ГД ECFIN в тясно сътрудничество с делегациите на ЕС и с външните заинтересовани страни, например МВФ, и 2) обичайната процедура за контрол, предвидена във финансовия процес (модел 2), използван в ГД ECFIN, включително проверката от финансовото звено на изпълнението на посочените по-горе условия за изплащането на помощта. Изплащането на средства по операции за МФП може да бъде подложено на допълнителни независими последващи проверки (документни и/или на място), извършвани от служители от екипа за последващ контрол на генералната дирекция. Такива проверки могат да бъдат извършвани и по искане на отговорния вторично оправомощен разпоредител с бюджетни кредити. При необходимост (досега не се е случвало) може да бъдат прекъсвани или спирани плащания, да бъдат извършвани финансови корекции (от Комисията) и да бъдат събирани суми, като това е изрично предвидено в споразуменията за финансиране с партньорите.

2.2.3. *Оценка на разходите и ползите, свързани с проверките, и на очаквания риск от грешка*

Чрез въведените системи за контрол, като например предварителните оперативни оценки и последващите оценки, за плащанията по МФП бе постигнат действителен процент на грешка от 0 %. Не са известни случаи на измама, корупция или незаконна дейност. Операциите за МФП имат ясна интервенционна логика и това позволява на Комисията да оценява тяхното въздействие. Контролът дава възможност да се потвърдят получената увереност и постигането на целите и на приоритетите на политиката.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита.

За намаляване на рисковете от неправомерно използване на средствата бяха и ще бъдат предприети няколко мерки:

Първо, споразумението за заем ще съдържа разпоредби за извършването на проверки, предотвратяването на измами, одитите и събирането на средства в случай на измама или корупция. С цел по-голяма ефикасност, прозрачност и отчетност се предвижда също помощта да бъде обвързана с определени условия в рамките на политиката, включително в областта на управлението на публичните финанси. Също така помощта ще се изплаща по специална сметка в централната банка на партньора.

Освен това в съответствие с изискванията на Финансовия регламент при нужда службите на Комисията ще извършат оперативна оценка на финансовите и административните процеси на партньора, за да се уверят, че въведените процедури за управление на помощи по линия на програми, включително МФП, предоставят подходящи гаранции. Тази оценка ще обхваща области като изготвянето и изпълнението на бюджета, публичния вътрешен финансов контрол, вътрешния и външния одит, възлагането на обществени поръчки, управлението на паричните средства и на публичния дълг, както и независимостта на централната банка. Промените в тази област ще бъдат наблюдавани внимателно от делегациите на ЕС в съответните партньори. Освен това Комисията използва бюджетна подкрепа, за да помогне на

съответните партньори да подобрят системите си за управление на публичните финанси, като тези усилия получават голяма подкрепа и от други донори.

И накрая, по отношение на помощта ще се прилагат процедурите за проверка, контрол и одит, за които отговарят Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и Европейската сметна палата съгласно член 129 от Финансовия регламент.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка 2014—2020 г.	Бюджетен ред	Вид на разходите	Финансов принос			
			от държави от ЕАСТ ¹⁵	от държави кандидатки ¹⁶	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква а) от Финансовия регламент
4	01 03 02 Макрофинансова помощ	Многогод. ¹⁴	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
4	01 03 06 Обезпечаване на Гаранционния фонд	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

- 01 03 06 – Съгласно предложението на Комисията в Гаранционния фонд за външни дейности ще бъдат осигурени провизии, съгласно Регламент № 480/2009 относно Гаранционния фонд, в размер на 9 % от общите непогасени задължения по главницата, като се използват бюджетните кредити по бюджетен ред 01 03 06 („Обезпечаване на Гаранционния фонд“). Размерът на провизиите се изчислява в началото на година n като разликата между целевата сума и нетните активи на Фонда в края на година n-1. Този размер на провизиите се вписва през година n в проектобюджета за година n+1 и се изплаща реално чрез една трансакция в началото на година n+1 от бюджетен ред „Обезпечаване на Гаранционния фонд“ (бюджетен ред 01 03 06). В резултат на това 9 % от реално изплатената сума се отчитат в целевия размер в края на година n-1 за изчисляването на провизиите за Фонда.
- Забележка: В МФР за 2021—2027 г. ще има нова бюджетна номенклатура, която все още не е приета. Поради това бюджетното отражение ще бъде върху бюджетните редове от новата номенклатура.

¹⁴ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

¹⁵ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

¹⁶ Държави кандидатки и ако е приложимо — потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано отражение върху разходите

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	4	ЕС като глобален партньор
--	---	---------------------------

ГД: ECFIN			2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	ОБЩО
• Бюджетни кредити за оперативни разходи							
Бюджетен ред 01 03 06 — Обеспечаване на Гаранционния фонд	Поети задължения	(1)			270,0		270,0
	Плащания	(2)			270,0		270,0
Бюджетен ред 01 03 02 — Макрофинансова помощ (оперативна оценка и последваща оценка)	Поети задължения	(3а)	0,350			0,450	0,800
	Плащания	(4а)	0,350			0,450	0,800
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми¹⁷			-	-	-	-	
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 4 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=1+3	0,350		270,0	0,450	270,8
	Плащания	=2+4	0,350		270,0	0,450	270,8

¹⁷ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

Функция от многогодишната финансова рамка	5	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

		2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	ОБЩО
ГД: ECFIN						
• Човешки ресурси		1,614	-	0,007	0,009	1,630
• Други административни разходи		0,240	-	-	-	0,240
ОБЩО за ГД ECFIN	Бюджетни кредити	1,854	-	0,007	0,009	1,870

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания)					
--	------------------------------------	--	--	--	--	--

млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

		2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—5 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	2,204		270,007	0,459	272,670
	Плащания	2,204		270,007	0,459	272,670

3.2.2. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

Бюджетни кредити за поети задължения в млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите ↓	Вид ¹⁸	Средни разходи	2020 г.		2021 г.		2022 г.		2023 г.		ОБЩО	
			Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Общ брой	Общо разходи
			РЕЗУЛТАТИ									
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ¹⁹ ...												
- Резултат	Оперативна оценка		5	0,350								
- Резултат	Обезпечаване на Гаранционния фонд					1	270,0					
- Резултат	Последваща оценка							3	0,450			

¹⁸ Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (напр. брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

¹⁹ Съгласно описанието в точка 1.4.2. „Конкретни цели...“.

Междинен сбор за конкретна цел № 1									
ОБЩО РАЗХОДИ		0,350			270,0		0,450		270,8

3.2.3. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.3.1. Обобщение

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	ОБЩО
--	---------	---------	---------	---------	------

ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка					
Човешки ресурси	1,614	-	0,007	0,009	1,630
Други административни разходи	0,240	-	-	-	0,240
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	1,854	-	0,007	0,009	1,870

Извън ФУНКЦИЯ 5²⁰ от многогодишната финансова рамка					
Човешки ресурси					
Други разходи с административен характер					
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка					

ОБЩО					
-------------	--	--	--	--	--

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

²⁰

Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.2.3.2. Очаквани нужди от човешки ресурси

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
• Должности в щатното разписание (должностни лица и срочно наети служители)				
XX 01 01 01 (Централа и представителства на Комисията)	7,5		0,03	0,04
XX 01 01 02 (Делегации)				
XX 01 05 01 (Непреки научни изследвания)				
10 01 05 01 (Преки научни изследвания)				
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ)²¹				
XX 01 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)	5,75		0,03	0,03
XX 01 02 02 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)				
XX 01 04 уу ²²	- в централата			
	- в делегациите			
XX 01 05 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)				
10 01 05 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)				
Други бюджетни редове (да се посочат)				
ОБЩО	13,25		0,06	0,07

XX е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Должностни лица и срочно наети служители	<p>Директор на Дирекция D на ГД ECFIN: надзор и управление на дейността, поддържане на връзки със Съвета и Парламента за приемането на решението и одобряването на меморандума за разбирателство (MP), водене на преговори с органите на бенефициера относно MP, преглед на доклади, ръководене на командировки и оценяване на напредъка по отношение на спазването на условията.</p> <p>Началник на отдел/заместник-началник на отдел, Дирекция D на ГД ECFIN: подпомагане на директора при управлението на дейността, поддържането на връзки със Съвета и Парламента за приемането на решението и одобряването на MP, воденето на преговори с органите на бенефициера относно MP и (заедно с Дирекция L) относно споразумението за заем, прегледа на доклади и оценяването на напредъка по отношение на спазването на условията.</p>
--	--

²¹ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

²² Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

	<p>Икономисти, сектор МФП (Дирекция D) на ГД ECFIN: изготвяне на решението и МР, поддържане на връзки с органите и международните финансови институции, провеждане на командировки за проверка, изготвяне на доклади на службите на Комисията и на процедури на Комисията, свързани с управлението на помощта, поддържане на връзки с външни експерти по отношение на оперативната оценка и последващата оценка.</p> <p>Дирекция E (отдели E1, E2 и E3 под ръководството на директора) на ГД BUDG: изготвяне на споразумението за заем, водене на преговори с органите на бенефициера относно това споразумение и извършване на необходимите действия за одобряването му от отговорните служби на Комисията и за подписването му от двете страни по него. Проследяване на влизането в сила на споразумението за заем. Изготвяне на решението(ята) на Комисията за заемната(ите) операция(и), извършване на последващи действия във връзка с подаването на искане(ия) за средства, избор на банки, подготовка и изпълнение на операцията(ите) за финансиране и изплащане на средствата на бенефициера. Извършване на бекофисните дейности за проследяване на погасяването на заема(ите). Изготвяне на съответните доклади относно тези дейности.</p>
Външен персонал	

3.2.4. *Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка*

- Предложението/инициативата е съвместимо(а) с настоящата многогодишна финансова рамка.
- Предложението/инициативата налага препрограмиране на съответната функция от многогодишната финансова рамка.

Обяснете какво препрограмиране е необходимо, като посочите съответните бюджетни редове и суми.

- Предложението/инициативата налага да се използва Инструментът за гъвкавост или да се преразгледа многогодишната финансова рамка.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.2.5. *Финансов принос от трети страни*

- Предложението/инициативата не предвижда съфинансиране от трети страни.
- Предложението/инициативата предвижда съфинансиране съгласно следните прогнози:

Бюджетни кредити в млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

	Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
- върху собствените ресурси
- върху разните приходи

млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

Приходен ред:	бюджетен	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ²³					
			Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	
Статия								

За разните „целеви“ приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

--

Да се посочи методът за изчисляване на отражението върху приходите.

--

²³

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 25 % за разходи по събирането.